Effekten af MGK

En analyse af Musikalsk Grundkursus' betydning for uddannelse og musikliv

Christian Kallehauge,
MGK Danmark (2026)

MGK
DANMARK

”Jeg sneg mig ind på MGK på et ‘potentiale’ og endte bagefter med at stryge ind på tre højt profilerede konservatorier i ind- og udland med topkarakterer ved optagelsesprøverne. Årene på MGK har dannet mig personligt, musikalsk og teknisk. Havde jeg ikke gået på MGK og fået opbygget et så stærkt musikalsk fundament, havde intet af det været muligt.”

Tidligere MGK-elever,
Optaget på udenlandsk videregående musikuddannelse

Download den fulde rapport ved at scanne QR-koden.

Titel: Effekten af MGK – En analyse af Musikalsk Grundkursus’ betydning for uddannelse og musikliv

Forfatter: Christian Kallehauge, MGK Danmark
Udgivet: 30/10/2026

Effekten af MGK

Musikalsk Grundkursus (MGK) udgør en central del af den danske musikuddannelsesstruktur. MGK skal ifølge bekendtgørelsen *uddanne musikudøvere, som kan stimulere det lokale musikliv, og forberede elever til optagelse på en videregående musikuddannelse*. De to formål danner rammen for rapportens samlede undersøgelse af MGKs effekt.

Igangsættelsen af undersøgelsen udspringer af *Rammeaftalen for MGK 2022–2025* mellem Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Musik og MGK-centrene. Rapportens formål er at skabe et solidt vidensgrundlag om effekten af MGK som både uddannelsesvej og dets rolle i et lokalt musik- og kulturliv. Del 1 belyser MGK som adgangsvej og modningsrum. Kapitlerne dokumenterer hvordan forløbet øger chancen for optag på konservatorierne, og hvordan eleverne udvikler sig musikalsk og personligt gennem deres tid på MGK. Del 2 ser på, hvordan MGK-centrene agere i de musikmiljøer, de er en del af, og hvordan tidligere elever fortsat bidrager til musiklivet som udøvere, undervisere og formidlere.

Undersøgelsen bygger på et omfattende datagrundlag, der zoomer ind på de MGK-elever, der blev afgangsført i perioden 2018 - 2019. Da rapportens registerdata omfatter elever der blev optaget for op til 10 år siden, giver analyserne et tilbageblik på en periode, hvor vilkår, elevtal, økonomi og pædagogiske prioriteringer på flere områder adskiller sig fra i dag.

På baggrund af registerdata fra Danmarks Statistik og MGK Danmark dokumenteres elevernes uddannelses- og beskæftigelsesforløb, og en landsdækkende survey blandt de tidligere elever belyser deres oplevelser med MGK og efterfølgende musikalske virke.

Desuden er der foretaget en række interviews med undervisere, ledere af musikskoler og musikkonservatorier samt lokale kulturaktører i Esbjerg og København, til at belyse hvordan MGK ses udefra. De to byer er udvalgt som casestudies, og udgør repræsentanter for to forskellige danske musikmiljøer. Esbjerg repræsenterer de danske provinsbyer, der huser en MGK-afdeling, og København er valgt som repræsentant for en af de større danske kultur- og studiebyer.

Det kvantitative og kvalitative materiale suppleres af statistik fra de videregående musikuddannelser, herunder musikkonservatoriernes egne opgørelser over ansøgere og optag. Samlet gør materialet det muligt at følge MGK-elevernes bevægelser fra undervisningslokalet til scenen og videre ud i det professionelle musikliv.

Rapportens overordnede konklusioner

MGK skaber adgang og løfter niveauet
Omkring halvdelen af MGK-eleverne fortsætter på en videregående musikuddannelse fem år efter afsluttet forløb, og i 2023 var 66% af de danske optagne konservatoriestuderende tidligere MGK-elever. Data fra Danmarks Statistik og musikkonservatoriernes egne opgørelser viser, at ansøgere med MGK-baggrund har næsten tre gange så stor sandsynlighed for at blive optaget på et dansk musikkonservatorium som ansøgere uden. Medregnes udenlandske uddannelser er andelen endnu højere. MGK fungerer dermed som den primære adgangsvej til professionelle musikuddannelser i Danmark.

MGK fungerer som modningsrum og dannelsesmiljø
Udover de målbare effekter peger både surveydata og interviews på MGK som et rum for kunstnerisk og personlig modning. Eleverne udvikler tekniske færdigheder, men også selvstændighed, refleksion og tro på egne evner. Mange beskriver MGK som den periode, hvor de for alvor fandt deres musikalske retning. Uagtet om de fortsatte på en videregående musikuddannelse eller ej.

MGK er lokal forankret, men nationalt forbundet
De otte centre fungerer som et sammenhængende netværk, hvor elever bevæger sig på tværs af regioner allerede, når de søger om optag på MGK. MGK skaber aktivitet og samarbejder i de byer og kommuner, hvor centrene er placeret. Mange tidligere elever underviser, arrangerer koncerter og vender tilbage som udøvere i deres MGK-centers virkeområde, hvilket gør MGK til en cirkulær kraft i det danske musikliv.

”MGK indtager en særstatus gennem sit målrettede fokus mod konservatorierne, og det er efter min vurdering afgørende, særligt på det klassiske område.”

Jakob Holtze,
Musikchef ved Copenhagen Phil

Med MGKs tilstedeværelse i landets kommuner følger også et institutionelt ansvar. Vi skal deltage i projekter, udvikle samarbejder med andre kulturinstitutioner og styrke koblingen mellem kulturlivet og samfundet.

Clara Vuust, Leder,
Musikhøjskolen på
Frederiksberg

MGK bidrager til et bæredygtigt musikliv

Langt de fleste tidligere MGK-elever er fortsat musikalsk aktive fem år efter endt forløb som udøvere, undervisere eller i kombinerede roller. En stor del har musikrelateret indkomst, og mange underviser på musik- og kulturskoler eller i andre sammenhænge. MGK fungerer dermed som et rekrutteringsled ikke kun til de videregående musikuddannelser, men til hele det pædagogiske og professionelle musikfelt. MGKs rolle ligger i at skabe overgange fra fritidsmusik til det professionelle felt og i de relationer, netværk og muligheder, der vokser ud af miljøet omkring centrene. MGK er dermed en del af den musikalske infrastruktur, hvor betydningen mærkes af dem, der deltager i og omkring den.

”MGK udgør et uundværligt kapitel i min musikalske udvikling og var en lykkelig periode, der i høj grad var med til at forme det kreative menneske, jeg er i dag. Selvom jeg siden har valgt at specialisere mig uddannelsesmæssigt inden for et andet felt, er jeg fortsat aktiv i mit musikalske virke og arbejder på projekter med henblik på udgivelse.”

Tidligere MGK-elever,
Ikke optaget på
videregående
musikuddannelse

At forberede elever til optagelse på en videregående musikuddannelse

MGK udgør en særlig del af det danske musikuddannelsessystem. Som et nationalt, statsfinansieret talentforløb tilbyder MGK unge musikere et professionelt miljø, hvor de kan fordybe sig, udvikle sig og forberede sig på en videregående musikuddannelse. MGK er forankret i landets otte regionale centre, men fungerer som et samlet nationalt bindeled mellem musikskoler, konservatorier og det professionelle musikliv. Ifølge bekendtgørelsens formål skal MGK "forberede eleverne til optagelse på videregående musikuddannelser".

Optag på videregående musikuddannelser (VMU)

officielle registerdata viser, at konservatorierne er de største aftagere fem år efter MGK. Ca. halvdelen af de tidligere elever fortsætter på en videregående musikuddannelse (VMU), og 208 ud af 510 tidligere elever er optaget på et musikkonservatorium. De otte centre fungerer med andre ord som decentrale udviklingsmiljøer i et samlet videregående musikuddannelsessystem. Registerdata dækker ikke udenlandske uddannelser. En del af de 510 elever, er sandsynligvis optaget på uddannelser i udlandet herunder musikkonservatorier. Surveydata dokumenterer mindst 12 elever, der er optaget på et udenlandsk musikkonservatorium, og peger på, at det faktiske tal muligvis er højere, når man sammenholder surveyens fordeling med de officielle data.

"Jeg sneg mig ind på MGK på et 'potentiale' og endte bagefter med at stryge ind på tre højt profilerede konservatorier i ind- og udland med topkarakterer ved optagelsesprøverne. Årene på MGK har dannet mig personligt, musikalsk og teknisk. Havde jeg ikke gået på MGK og fået opbygget et så stærkt musikalsk fundament, havde intet af det været muligt."

Tidligere MGK-elever,
Optaget på udenlandsk videregående musikuddannelse

	Konser-vatorium	Anden musikuddannelse	Samlet
MGK Nord	51%	10%	61%
MGK Midtvest	45%	11%	56%
MGK Sydjylland	45%	10%	56%
MGK Sankt Annæ	51%	0%	51%
MGK Østjylland	44%	6%	50%
MGK Hovedstaden	42%	6%	48%
MGK Fyn	33%	10%	43%
MGK Sjælland	26%	11%	36%
I alt	41%	8%	49%

%-fordeling af afgangsførte fordelt på MGK-center ift. studieoptag (Danmarks Statistik)

MGKs rolle på de danske musikkonservatorier

Der er optaget tidligere elever fra landets MGK centre på videregående musikuddannelser, herunder bl.a. konservatorierne og musikvidenskab, og halvdelen af centrene ligger med en optagelsesrate på over 50 % - formentlig flere af centrene, hvis vi kunne inkludere de elever, der er optaget på en videregående udenlandsk musikuddannelse. Uddannelsesinstitutionerne fremhæver MGK-elevernes faglige forspring og helhedsforståelse. Det gælder både de interviewede konservatorier og universitetsuddannelser, hvor tidligere MGK-elever møder op med solid ballast og overblik. I 2023 var 66% af de danske optagne konservatoriestuderende tidligere MGK-elever. På flere klassiske linjer er alle optagne danske elever fra MGK. Det bekræfter MGKs styrkeposition som et af konservatoriernes primære rekrutteringsgrundlag.

Danske ansøgere & optagne
til de danske musikkonservatorier (2023)

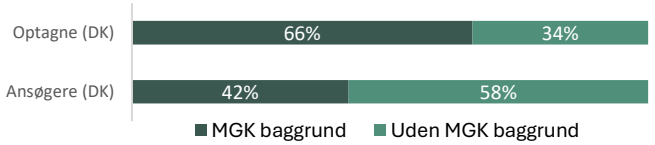

(Konservatoriernes optag-statistik, 2023)

Studerende med MGK-baggrund har generelt en bred musikfaglighed, som minder om det arbejde, vi udfører. Det giver en vis sikkerhed for, at der ikke er væsentlige faglige huller.

Torben Puggaard,
prorektor (DKDM)

MGK fungerer som et naturligt bindeled til konservatorierne. Det skaber en betydelig, gensidig forpligtelse mellem institutionerne.

Mads Kjær Jensen,
Studieleder SDMK Esbjerg

Fordelingen af ansøgere & optagne til de danske konservatorier med og uden MGK-baggrund (Konservatoriernes optag statistik, 2023)

Data fra Danmarks Statistik og musikkonservatoriernes egne opgørelser viser, at en ansøger med MGK-baggrund har næsten tre gange så stor sandsynlighed for at blive optaget på et dansk musikkonservatorium som en ansøger uden. På Det Kongelige Danske Musikkonservatorium (DKDM), hvor andelen af udenlandske ansøgere er høj, bliver MGKs rolle særligt tydelig. Her havde en MGK-elev næsten fire gange så stor sandsynlighed for at blive optaget som en udenlandsk ansøger.

Hvor MGK tidligere ikke har haft samme gennemslagskraft på Rytmisk Musikkonservatorium (RMC), er billedet nu under forandring. I 2023 var chancen for optag på RMC den samme, uanset om de optagne havde MGK-baggrund eller ej. Men i 2024 og 2025 steg andelen af MGK-elever blandt de optagne til hele 38 % i 2025.

Samtidig vurderer flere informanter, at MGK giver eleverne et nødvendigt fagligt fundament, som rækker ud over optagelsesprøven, og skaber langsigtet robusthed i de videregående studier.

”MGK gav mig mulighed for at fordybe mig spilleteknisk, før konservatoriet. Det betød, at jeg dér kunne rette fokus mod den entreprenante del af musikervirket og mod det kunstneriske medborgerskab.”

Tidligere MGK-elev, optaget på det Jydske Musikkonservatorium (DJM)

”MGK’erne har et forspring i forståelsen af sammenhænge og kan skabe meningsfulde forbindelse mellem forskellige fagligheder.”

Nenia Zenana,
Lektor ved DKDM & Musikvidenskab, Københavns Universitet

	Optaget på VMU	Ikke optaget på VMU
På MGK fik jeg styrket mit selvstændige, musikalske udtryk	74%	76%
MGK har lært mig at tage stilling til min egen musikalitet/musikalske udtryk.	67%	66%
MGK gav mig rum til at fordybe mig musikalsk	83%	75%
MGK har løftet mig på et musikalsk bevidstheds- og teknisk niveau.	89%	84%

MGKs betydning for musikalsk og personlig udvikling (Survey blandt tidligere MGK-elever, 2024)

MGK rummer langt mere end teknisk forberedelse til en videregående uddannelse. Både survey og interviews viser, at eleverne oplever MGK som en periode præget af fordybelse, selvstændiggørelse og udvikling af en personlig kunstnerisk identitet. For mange bliver MGK et vendepunkt, hvor de modnes både musikalsk og personligt. Underviserne spiller en central rolle i elevernes MGK-forløb. Mange beskriver lærerne som afgørende mentorer og faglige rollemodeller, og kun enkelte informanter oplevede manglende faglig forståelse eller støtte. Lærer-elev-relationen har stor betydning for, hvordan eleverne vurderer deres tid på MGK og for, om de føler sig styrkede i deres kunstneriske udtryk. Rapporten viser, at MGK fungerer som et afklaringsrum. For nogle bliver det springbrættet til en professionel musikkarriere, for andre et sted, hvor de med afsæt i musikken finder en anden vej. MGKs værdi ligger dermed også i det personlige og kreative aftryk, det efterlader hos unge musiktalenter. MGK er forbundet med høj intensitet og store krav, især når det skal kombineres med andre aktiviteter som bl.a. arbejde og ungdomsuddannelse. Det kan føre til afkald og tidspres, men også til ansvarlighed, arbejdsdisciplin og personlig udvikling. Det er ikke altid nødvendigt at gennemføre hele forløbet for at opleve en stærk virkning. For mange er MGK beskrevet som en livsformende erfaring, der rækker langt ud over optag på en videregående uddannelse.

”Teenageårene er en periode, hvor mange potentielle musikere falder fra, hvis de ikke møder et stærkt fællesskab og undervisning på højt niveau. For mig, og for langt de fleste af mine danske musikerkolleger, fandt jeg det på MGK, og MGK har været afgørende for, at vi er blevet musikere i dag.”

Tidligere MGK-elev, optaget på DKDM

”Min tid på MGK har været guld værd for både min musikalske og personlige udvikling, men også udfordrende og hård ift. at balancere skole, MGK og privatliv. MGK tager meget fritid. […] Men jeg vil på ingen måde være min MGK-tid foruden.”

Tidligere MGK-elev, ikke optaget på videregående musikuddannelse

At stimulere det lokale musikliv

Som et talentudviklingsforløb er MGK er fra sin begyndelse tænkt som en landsdækkende struktur med lokal forankring. De otte centre både skaber, forbinder og fastholder musikalsk aktivitet på tværs af landet. I praksis betyder det, at MGK rummer et dobbelt sigte, hvor man både vil udvikle den enkelte elev og styrke de miljøer, som eleverne udspringer fra.

Musikalsk mobilitet og lokal forankring

Fordelingen af elever under MGK viser, at centrene ikke kun optager lokale elever, men tiltrækker unge fra et bredt geografisk område. Det peger på, at MGK fungerer som et åbent og fleksibelt system, hvor elever ikke kun søger mod det center, der ligger tættest på deres bopæl. Undersøgelsen dykker kun begrænset ned i hvilke faktorer der påvirker valg af MGK-center, og der kan være grundlag for at dykke videre ned i dette i fremtidige undersøgelser.

Geografisk spredning i elevoptaget på MGK-centrene (Bopælsregion ved ansøgning til MGK for elever afgangsført i 2018/2019)

MGK-center	Antal regioner repræsenteret (1 - 5)	Andel elever udenfor centrets egen region (%)
MGK Sjælland	5	48%
MGK Sankt Annæ	4	13%
MGK Fyn	4	10%
MGK Midtvest	4	11%
MGK Østjylland	4	10%
MGK Sydjylland	4	9%
MGK Nord	3	10%
MGK Hovedstaden	3	8%

Bopælsregion under MGK for elever afgangsført i perioden 2018–2019 (MGK Danmark, SpeedAdmin)

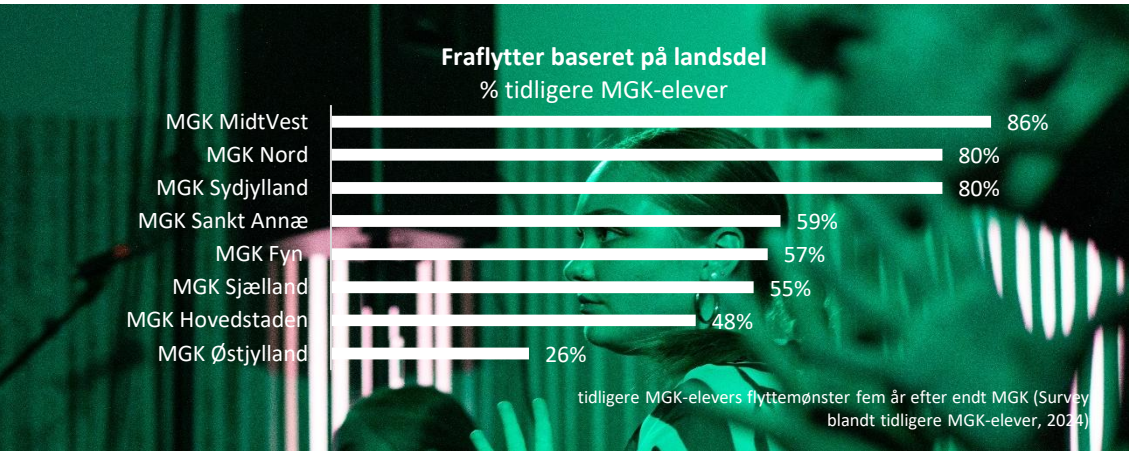

tidligere MGK-elevers flyttemønster fem år efter endt MGK (Survey blandt tidligere MGK-elever, 2024)

Flyttemønsteret peger på en tydelig centralisering, hvor især København og Aarhus tiltrækker en stigende andel af de unge musikere. Lignende tilvækst af tidligere MGK-elever ses ikke i de mindre byer og andre regioner, som i højere grad fungerer som afsæt for de unges videre musikalsk rejse. Mobiliteten indikerer, at eleverne er aktive deltagere og bidragsydere til det lokale musikliv, under deres MGK-tid, mens effekten efterfølgende spreder sig til mere nationale musikmiljøer, bl.a. da eleverne flytter mod større byer. Selv om mange flytter efter deres MGK-tid, viser data, at de fortsat er aktive i eller omkring de områder, hvor de har taget deres MGK-uddannelse. Flere centre har tidligere elever, der fortsat bidrager til lokale musikmiljøer gennem koncerter, undervisning og samarbejder. MGKs rolle i musiklivet kan derfor forstås som cirkulær. Den viden og erfaring, eleverne tilegner sig, vender siden tilbage til de miljøer, der fostrede dem.

> Da jeg søgte konservatorie i udlandet, beskrev jeg, hvordan jeg fremover ønskede at give noget tilbage til det lokalmiljø, jeg kommer fra. det var et ønske, som udsprang af mine egne erfaringer, da jeg havde fået meget fra de ildsjæle i Aalborg. når jeg om sommeren vender hjem, tager jeg på turné med min Aalborg-baserede kvartet og forsøger så vidt muligt at skabe koncertmuligheder i Nordjylland, hvor jeg selv gik på MGK. Det at give tilbage til lokallivet har været vigtigt for mig og er noget, jeg helt sikkert ønsker at gøre endnu mere af fremover.
>
> Tidligere MGK-elev, optaget på videregående musikuddannelse i udlandet

Landsdel de tidligere er flyttet til	Antal centre, der har elever, der er flyttet til landsdelen (1 - 8)	% tilflyttere
Hovedstads-området	8	45%
Udlandet	8	16%
Østjylland	7	23%
Det øvrige Sjælland & Sydhavsøerne samt Bornholm	6	4%
Nordjylland	4	5%
Fyn & de fynske øer	4	4%
Sydjylland	1	≤2%
Midt-/vestjylland	1	≤2%

Oversigt over hvor de tidligere MGK-elever er flyttet til fem år efter MGK (Survey blandt tidligere MGK-elever, 2024)

MGKs rolle i det lokale musikliv

Sammenligningen mellem MGK i Esbjerg og i Hovedstaden viser, at MGKs funktion spiller sammen med og påvirkes af lokale forhold. I Esbjerg indgår MGK som en medskabende aktør i et tæt netværk af kulturinstitutioner. I København fungerer MGK som en integreret del af et langt større og mere komplekst musikliv, hvor centrets rolle er mindre synlig, men har væsentlig betydning for det udøvende musikliv og musikuddannelserne i storbyen. MGK-centrene bør ikke forstås som faste institutionstyper, men som bevægelige størrelser, der tilpasser sig deres omgivelser. MGKs rolle skabes og udvikles af de miljøer og relationer, centrene interagerer med, og netop der ligger MGKs styrke. Elevernes fortællinger peger på, at MGK opleves som både fællesskab, drivkraft og refleksivt rum. For mange udgør MGK en social og kunstnerisk base, hvor man finder sin musikalske retning, og for andre et sted, hvor man bliver grebet og får afklaret sit næste skridt. MGKs virkning er ofte oplevet snarere end mål: Den viser sig i lokale fællesskaber, samarbejder og en vedvarende forankring i musiklivet. Uanset placering handler det om at skabe rammer for musikalsk udvikling og afklaring. Hvad enten MGK er centrum for et lokalt musikliv eller en del af et større kulturelt kredsløb.

”Esbjerg er en musikby – det ligger i byens DNA. MGKs betydning er derfor ikke til diskussion; den er en selvfølge.”

Ulla Visbech, Kulturchef
Esbjerg Kommune

”At have MGK i Esbjerg betyder, at vi som kommune tror på vores evne til at bidrage til talentudvikling og synliggøre vores arbejde.”

Martin Schack, ejer
Termansen (Ribe)

”København rummer et væld af kulturtilbud. Det er her, mange unge ønsker at være. Det ville være fattigt, hvis der ikke fandtes MGK her”

Clara Vuust, leder
Musikhøjskolen på Frederiksberg

”Man oplevede i høj grad at være en del af byens kulturliv. Dels på grund af placeringen i midtbyen, dels fordi det var let at deltage i arrangementer som Aarhus Festuge eller aktiviteter på kons.”

Tidligere MGK-elev,
MGK Østjylland

”Vi spillede en række jobs, hvor henvendelserne kom direkte til MGK. Vi deltog ofte i projekter, der leverede musik til gågaden i Holstebro, og vi var det lokale musikmiljø.”

Tidligere MGK-elev,
MGK Midtvest

”MGK gjorde en forskel for mere end os elever. Det styrkede både musiklivet i byen, og oplandet, og det øger adgangen til livemusik. noget, der kan være en mangelvare uden for de største byer.”

Tidligere MGK-elev,
MGK Sydjylland

Flere udsagn peger på, at MGKs betydning sjældent er synlig for offentligheden, men tydelig for de aktører og elever, der er tæt på. Effekten mærkes i de miljøer, hvor MGK skaber bevægelse gennem bl.a. koncerter, netværk og mødet mellem generationer. MGKs rolle som brobygger og talentudvikler udgør dermed en stille, men afgørende kraft i det danske musikalske økosystem. Disse pointer kan med fordel underbygges og undersøges videre evt. i samarbejde med andre aktører som Kulturens Analyseinstitut f.eks. i deres arbejde med at afdække kommunernes kulturprofiler.

”Man ser jo ikke folk gå rundt med en T-shirt, hvor der står: ”Jeg har gået på MGK”. Men efter min opfattelse gælder det, at jo bedre vi kan støtte eleverne i overgangen fra musik som fritidsinteresse til det professionelle musikliv på en ordentlig måde, desto bedre. Og på papiret er MGK netop skabt til den opgave.”

Eva Frost,
direktør Jazz Danmark

”Spørger man hr. og fru Jensen på gaden om MGK, vil mange formentlig ikke vide, hvad det er. Det ændrer dog ikke ved, at MGK-musikere spiller hyppigt. Det kan være svært at synliggøre MGK som institution, og selv om effekten er betydelig, er den ikke altid let at måle. Ikke desto mindre er MGK uundværligt.”

Tormod Vinsand,
leder af Rødovre Musikskole

”Det er afgørende at skabe et udviklingsmiljø for unge, der brænder for musik og overvejer at gøre det til deres profession. Det er lige så vigtigt i København som i Holstebro.”

Henrik Sveidahl,
rektor (RMC)

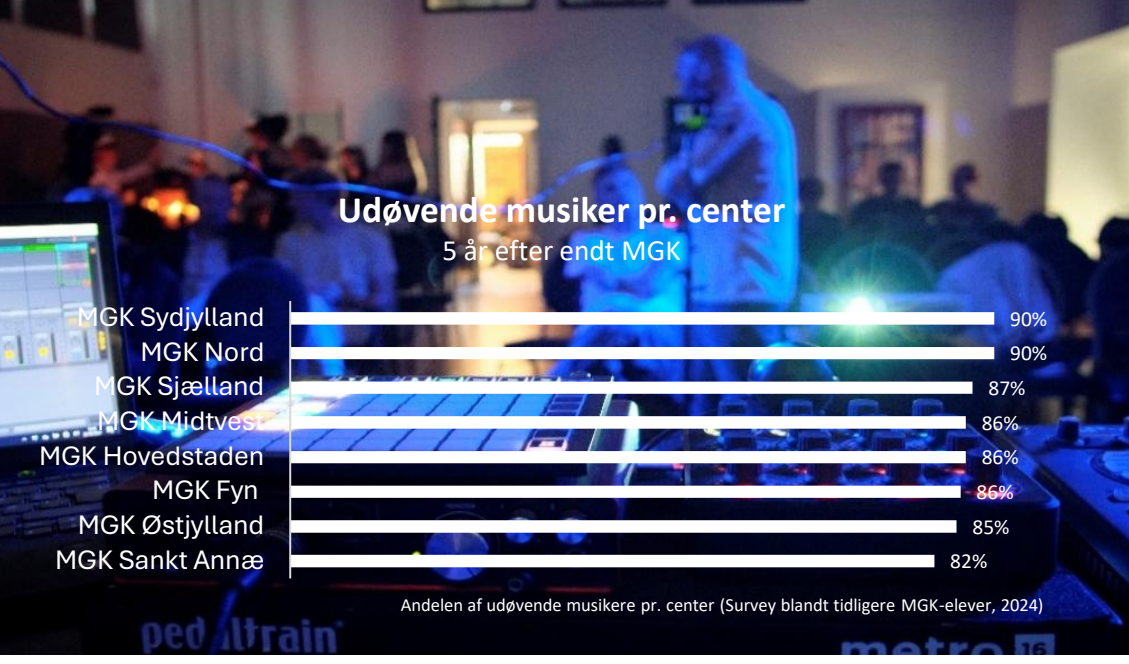

Musikalsk udøvelse, virke og profession

Langt størstedelen af de tidligere MGK-elever er fortsat musikalsk aktive fem år efter endt forløb. MGK fungerer dermed ikke alene som et forberedende uddannelsestrin, men som et varigt afsæt for musikalsk identitet og praksis. De tidligere elever udøver musik på mange måder som freelancere, ensembledeltagere, komponister, producere eller i uformelle musikfællesskaber. MGK bidrager dermed til et fleksibelt og selvorganiseret musikliv, hvor udøvelse antager forskellige former og intensiteter.

”Jeg tror ikke, vi ville have så velfungerende konservatorier, hvis vi ikke havde det MGK, vi har i dag. Det er enormt værdifuldt, at man har en tid, hvor man ikke bliver konfronteret med at skulle have fundet sig selv, eller at skulle være nogen.”

Tidligere MGK-elev,
Optaget på DJM

”Hvis MGK udelukkende fungerede som en ’12-talsfabrik’, ville man miste nogle af de unge undervejs. For mig har MGK fungeret som et stærkt sikkerhedsnet og givet et solidt fundament for både den, jeg er i dag, og det arbejde, jeg beskæftiger mig med.”

Tidligere MGK-elev,
Optaget på DJM

”MGK har jo 100% hjulpet til musikmiljøet i Aarhus. Jeg kan nævne flere artister, som er noget den dag i dag, og som startede deres projekt på MGK. Sofie Daugaard (Dopha)og Helena Gao på årgangen over, f.eks. Så man kan sagtens have en karriere efter MGK.”

Tidligere MGK-elev,
MGK Østjylland

Lønmodtager

Køn & branche

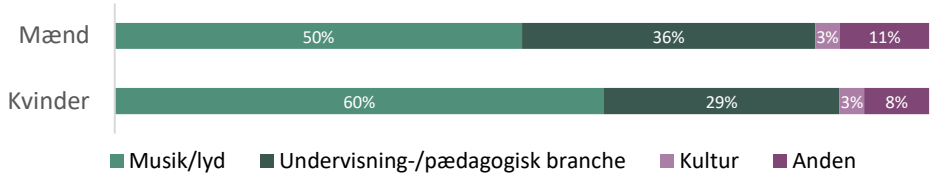

Lønmodtagere blandt tidligere MGK-elever afgangsført i 2018–2019 fordelt på køn og branche (Danmarks Statistik)

MGK bidrager til at skabe musikalsk tilknytning til arbejdsmarkedet og forbereder eleverne på et flerstrenget arbejdsliv. Registerdata viser, at omkring 2/3 af de tidligere elever fortsat har en musikalsk tilknytning til arbejdsmarkedet som lønmodtagere, selvstændige eller kunstnere. 3/4 af de tidligere elever har haft indkomst relateret til deres hovedfag inden for de seneste fem år, og en betydelig andel har musik som primær indkomstkilde.

Fleksibilitet er en central forudsætning for et bæredygtigt musikliv, hvilket afspejler et musikarbejdsmarked præget af projektarbejde, deltidsstillinger og periodisk aktivitet. De kvalitative udsagn understreger, at MGK spiller en vigtig rolle i at forberede unge på et arbejdsliv, hvor man ikke kan basere sig på snævre specialiseringer, men må udvikle alsidige kompetencer på tværs af udøvelse, undervisning og produktion.

Tilknytning til arbejdsmarkedet

For elever afgangsført i 2018 - 2019

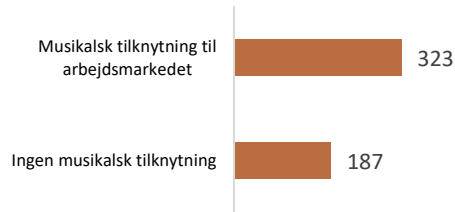

Antal tidligere MGK-elever med musikalsk tilknytning til arbejdsmarkedet (Danmarks Statistik)

	Region Hovedstaden	Region Midtjylland	Region Nordjylland	Region Sjælland	Region Syddanmark	Udlandet
Freelance (projektbaserede aktiviteter/afløser)	43%	36%	41%	75%	48%	46%
Uformelle sammenhænge (eks. Åben scene-arrangementer)	12%	15%	18%	0%	1 - 10%	1 - 10%
Fast medlem af et professionelt orkester	17%	16%	18%	1 - 10%	15%	1 - 10%
Kun for mig selv	1 - 10%	10%	0%	1 - 10%	1 - 10%	14%
Amatørensemble/-kor/ -orkester (ulønnet)	13%	17%	12%	1 - 10%	22%	1 - 10%
Andet	1 - 10%	1 - 10%	12%	0%	1 - 10%	21%

Respondenter fordelt på udøvelsesform og bopælsregion (Survey blandt tidligere MGK-elever, 2024)

Omkring 2/3 af de tidligere elever underviser fem år efter endt forløb, og ofte i flere forskellige sammenhænge. Den mest udbredte beskæftigelse findes i privat undervisning og på musik- og kulturskoler. Undervisningen spiller dermed en central rolle i at opretholde musikalsk aktivitet og videreføre faglige miljøer. Det understreger MGKs betydning som et bindeled mellem den kunstneriske praksis og den pædagogiske infrastruktur som i sidste ende også danner grundlaget for den flerstrengede beskæftigelsesstruktur, der karakteriserer det danske musikarbejdsmarked.

Det nærmer sig det uetiske, hvis vi ikke tydeliggør over for børn og unge, der ønsker en professionel karriere i musik, at man ikke kan bygge et arbejdsliv på meget smalle kompetencer. Det handler ikke om at male fanden på væggen, men om at være ærlige. De unge skal have et langt liv i musikken, og det indebærer ofte, at man skal kunne arbejde bredt. Det er en samtale, vi skal have gennem hele systemet — fra musikskole til MGK og konservatoriet.

Henrik Sveidahl,
rektor (RMC)

Undervisningsformer

For elever afgangsført i 2018 - 2019

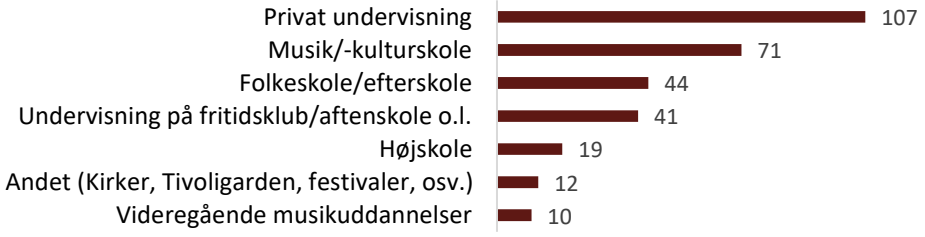

Institutionelle sammenhænge, hvor tidligere MGK-elever varetager undervisning (Survey blandt tidligere MGK-elever, 2024)

Undervisning på tværs af institutionstyper

For elever afgangsført i 2018 - 2019

Tidligere MGK-elever fordelt efter, om de underviser på én eller flere institutionstyper (Survey blandt tidligere MGK-elever, 2024)

Resultater

Rapporten viser, hvordan MGK udfolder sit dobbelte formål om *at uddanne musikudøvere og -skabere, som kan deltage i og stimulere det lokale og regionale musikliv, og at forberede elever til optagelse på en videregående musikuddannelse*. Det er tydeligt, at MGK har en dokumenterbar virkning som forberedelse til videregående musikuddannelser. De kvalitative analyser viste, at MGK ikke kun handler om at kvalificere eleverne. For mange unge bliver MGK et sted der modner dem og hvor de for alvor opdager, hvem de er personligt og musikalsk.

Analyserne, at MGK-centrene fungerer som regionale kraftcentre, hvor undervisning, koncerter og samarbejder smelter sammen i en levende helhed. Eleverne bevæger sig på tværs af geografi og miljøer til større uddannelses-byer, og mange vender tilbage til deres lokalmiljø som undervisere, arrangører eller musikere. MGK skaber et kredsløb, hvor lokale og nationale musikliv gensidigt styrker hinanden. MGKs betydning viser sig i de mennesker og fællesskaber, der udvikles omkring den.

MGK spiller en vigtig rolle i dansk musikliv. Det er her, unge får mulighed for at fordybe sig i musik på højt niveau, uanset hvor i landet de bor. Det er her, lokale kulturmiljøer får nyt liv, og hvor professionelle musikere, undervisere og amatører mødes på tværs af generationer.

MGKs udviklingspotentialer

Selvom mere end 80 % af de tidligere MGK-elever erklærer sig enige i, at de på MGK oplevede undervisere, der bakkede dem op, tegner de kvalitative besvarelser et mere nuanceret billede. Enkelte nemlig peger på det modsatte: oplevelser af ikke at blive set, af manglende faglig forståelse og i få tilfælde egentlige ubehagelige relationer. Det peger på, at MGKs virkning ikke kun handler om undervisningens indhold, men også om de menneskelige og emotionelle erfaringer, unge tager med sig videre. Selvom kritikken er rettet mod konkrete personer og lokale forhold, peger den samlet på udfordringer i feltet: relationelle problemstillinger og systemiske rammer, som i perioder har kunnet opleves som ufleksible. Udtalelserne afspejler dog først og fremmest enkeltstående erfaringer, ikke en generel utilfredshed med MGK som institution.

Flere af erfaringerne indgår i det udviklingsarbejde, der præger MGK. Med den nye bekendtgørelse er bindingen i fagblokke reduceret, og fælles retningslinjer er erstattet af en mere åben struktur, hvor skolerne i højere grad kan tilpasse forløbene individuelt. Dermed adresserer reformerne nogle af de temaer, som tidligere elever har peget på: forholdet mellem struktur og frihed, det systemiske og det menneskelige.

Et af de områder, hvor forskellene mellem tidligere MGK-elever træder tydeligst frem, er vurderingen af det musikalske netværk. Mens over 80 % af dem der er optaget på videregående musikuddannelser oplever at have fået et musikalsk netværk, gælder det omkring 70 % blandt dem der ikke er gået uddannelsesvejen. Samme mønster ses i vurderingen af MGK som adgang til musiklivet: Her oplever 67 % af dem der er optaget på en VMU, MGK har givet dem en reel mulighed for at blive en del af musiklivet, mod 43 % af dem der ikke er optaget på en VMU. Besvarelserne viser samtidig, at oplevelsen af netværk varierer mellem elevgrupper.

Under 15 % af eleverne fra produktionslinjen erklærer sig enige eller meget enige i, at MGK har givet dem muligheden for at blive en del af det danske musikliv eller evnen til at formulere en musikalsk karrierevej. Det er et markant lavere niveau end blandt både klassiske og rytmiske elever, og det peger på en historisk udfordring i at skabe forbindelser mellem MGKs musikproduktionslinjer og det øvrige musikliv. Det skal ses i lyset af, at eleverne tilhører årgange, der afsluttede MGK for 6–7 år siden, hvor arbejdet med netværk, samarbejde og professionel afklaring endnu ikke var lige så systematisk. Siden har flere MGK-ledere haft fokus på at adressere udfordringen gennem branchenære samarbejder og interne pædagogiske tiltag.

x

Oplæg til videre arbejde
Rapporten bidrager med ny viden om MGKs betydning for de tidligere elevers uddannelsesvalg, udvikling og tilknytning til musiklivet. Samtidig peger undersøgelsen på en række områder, hvor der fortsat er behov for yderligere viden. Inden sin udgivelse er rapporten sendt til review hos lektor Ph.D. Kim Boeskov, forsker og lektor i musikpædagogik ved RMC.
Reviewet fremhæver blandt andet behovet for en fortsat diskussion af MGKs rolle i det samlede uddannelses- og kulturlandskab, hvor MGK ikke alene kan forstås som et forberedende led til konservatorierne, men også som en selvstændig institution, der åbner forskellige veje i musik- og kulturlivet. Reviewet peger desuden på perspektiver for fremtidige analyser, herunder MGK-centrenes regionale betydning og deres dobbelte rolle i både at udvikle lokale musikmiljøer og forberede elever til videregående uddannelser, som ofte ligger uden for regionen. I den forbindelse kan det være relevant at undersøge yderligere, hvordan tidligere MGK-elever senere vender tilbage til regionerne, og hvordan centrene arbejder strategisk med sådanne forbindelser. Endelig fremhæves behovet for endnu mere viden om MGKs synlighed og rekruttering, herunder i hvilken grad tilbuddet når musikalske talenter uden for de etablerede institutionelle miljøer.

I forlængelse heraf kan der peges på yderligere retninger for fremtidige undersøgelser. I tråd med Kim Boeskov tanker om synlighed og rekruttering, kan det være relevant at undersøge det rekrutteringsgrundlag, der ligger forud for optagelsen på MGK. Et muligt perspektiv er analyser af det såkaldte præ-MGK-område – altså de miljøer og undervisningstilbud, der ligger før optagelsen på MGK. Her kan man belyse, hvordan talentudvikling finder sted i både formelle og uformelle læringsfællesskaber – fra musikskoler og andre organiserede undervisningsmiljøer til mere selvorganiserede og digitale læringspraksisser – og hvilken betydning disse har for rekrutteringen til MGK. Samtidig kan sådanne analyser bidrage til mere viden om, hvordan MGK i højere grad kan nå musikalske talenter fra miljøer og befolkningsgrupper, der traditionelt har været mindre repræsenteret blandt ansøgerne.

Metode

Rapporten bygger på et mixed method-design, der kombinerer surveydata, registerdata og kvalitative interviews. Formålet er at belyse MGKs betydning for tidligere elevers uddannelsesvalg, beskæftigelse, netværk og faglige og personlige udvikling fem år efter afsluttet forløb.

Fakta om undersøgelsen
Datagrundlag: Stamdata fra MGK og konservatorierne, registerdata fra Danmarks Statistik, spørgeskema og interviews.
Population: 510 tidligere MGK-elever (afgang 2018–2019).
Tidsperspektiv: 5 år efter afsluttet MGK-forløb.
Spørgeskema: 218 besvarelser (43 % svarprocent).
Fokusgruppeinterviews: 5 grupper med i alt 27 tidligere MGK-elever.
Individuelle interviews: 19 interviews med centrale aktører fra musiklivets institutioner i København og Esbjerg.
Udvælgelseskriterier: Variation på tværs af køn, geografi, genre, instrument og faglighed.

Musikalsk Grundkursus (MGK) udgør en central del af den danske musikuddannelsesstruktur. MGK skal ifølge bekendtgørelsen *"uddanne musikudøvere, som kan stimulere det lokale musikliv, og forberede elever til optagelse på en videregående musikuddannelse"*. De to formål danner rammen for rapportens samlede undersøgelse af MGKs effekt.

Igangsættelsen af undersøgelsen udspringer af *Rammeaftalen for MGK 2022–2025* mellem Statens Kunstfonds Projektstøtteudvalg for Musik og MGK-centrene. Rapportens formål er at skabe et solidt vidensgrundlag om effekten af MGK som både uddannelsesvej og dets rolle i et lokalt musik- og kulturliv. Del 1 belyser MGK som adgangsvej til videregående musikuddannelse og som modningsrum. Kapitlerne dokumenterer, hvordan forløbet øger chancen for optag på konservatorierne, og hvordan eleverne udvikler sig musikalsk og personligt gennem deres tid på MGK. Del 2 ser på, hvordan MGK-centrene agerer i de musikmiljøer, de er en del af, og hvordan tidligere elever fortsat bidrager til musiklivet som udøvere, undervisere og formidlere.

MGK Sankt Annæ Gymnasium
Centerleder Mogens Halken (Formand)
mgk@sag.dk

MGK Fyn
Centerleder Maibrit Baagøe Schmidt
odensemusikskole.buf@odense.dk

MGK Hovedstaden
Centerleder Jens Seneberg Nielsen
musikskolen@kk.dk

MGK Midtvest
Centerleder Jens Dammeyer Sørensen
mgkmidtvest@holstebromusikskole.dk

MGK Sjælland
Centerleder Jesper Sveidahl (Næstformand)
mgk.sjaelland@koege.dk

MGK Nord
Centerleder Jan Jacobsen
kulturskolen@aalborg.dk

MGK Sydjylland
Centerleder Jens Bloch
mgksyd@kolding.dk

MGK Østjylland
Centerleder Niels Tilma
mgk@aarhus.dk

MGK
DANMARK